

rel használják: az összes miniszteriumok, a parlament, városi és megyei és községi hatóságok, bíróságok, körjegyzők, anyakönyvi hivatalok, körjegyzők, ügyvédek, takarékpénztárak, bankok, gőzmalmok, uradalmi irodák, gyárak, kereskedők stb. A Remington írógépet kizárólag *Glogowsky és Társa* cég Budapesten, melynek nagyszabású telepe V. Erzsébet-ter 16. sz. alatti új palotában valódi látványosságot képez, hozza forgalomba. *E cég kivánatra minden érdeklődőnek prospektust és irásmintákat ingyen és bérmentve küld. Sőt minden komoly venni szándékozónak az ország bármely részébe, saját költségén küld egy Remington írógépet bemutatásra vételköltség nélkül.* Ekként bárki díjmentesen, minden felelősség nélkül, saját házában győződhet meg a Remington írógép genialis és korszakalkotó czélszerűségéről, hasznáról.

— **Aranka.** Nem édes szavu, bájos kis leányról van szó, kinek már a neve is elbájol, hanem a luczerna ellenességéről, melyet a nép *aranka* névvel ruházott fel. Az aranka olyan a luczerna között, mint a konkoly a tiszta buza között. Ha e fontos mezőgazdasági termény zöldelő vetemény ágyai között fekete foltok jelennek meg akkor, ha azokat ki nem irtják, az egész vetemény elpusztul. A földmívelésügyi miniszter most jónak látta az alispán figyelmét felhívni e veszedelmes betegségre. Utasította egyuttal, hogy hívja fel a községek elöljáróságait arra nézve, hogy a hol a luczerna között az aranka fekete foltjait látják, azt azonnal pusztítsák ki.

— **Szőllőgazdák figyelmébe.** Amerikai ojtó gummiszalag. Amerikai ojtó gummipertli Arierikai ojtó pamut. Egyedüli raktár: **IFJ. Schwarz Benő,** Ferencziek-utca 8. Hermann-féle ház.

— **Tűz.** Villányról írja tudósítónk: *Bader Soma* bornagykereskedő elpincézésében, az éjjel néhány üres hordó összeégett. A tűz keletkezésének az oka, mely könnyen végzetes bajt okozhatott volna, onnan származott, hogy a munkások este eltávozás után, a hordók forrázására használt üst miatt parazsat hagytak, s ettől tüzet fogtak az ott felhalmozott üres hordók. — Mint hírlik, Szántova (Bács-megye) község templomába 24-én, a nagy viharban beleütött a villám, meggyuladt s a szép nagy alföldi község roppant kárt szenvedett, mert kevés ház maradt épen. Közlebbi részletek hiányoznak.

— **A női ékszerek** a világ teremtese óta nevezetes szerepet játszottak az emberi háztartásban, mert bár egy szép hölgy önmagában is bájos jelenség, de a szép ékszer még a szép nőnek is búbájt képes adni. Szeretik is a hölgyek az ékszereket eléggé. Ilyen női ékszerekből valószínűs mütárlat van Schönwald Imre pécsi ékszerész üzletében, hol gyémánt fülbevalók, gyűrűk, igazgyöngyös nyakékek és karkötők, gyönyörű tűzü nemes opál gyűrűk és melltűk, szürkés smaragd és granát köves arany ékszerek bámulatos választékban pompáznak. Különösen szépek longuies ezüst és arany órái, kipróbált legkitűnőbb szerkezettel. Mint újdonság említendő az *arany varázs gyűrűk* melyek több karikából állanak, különböző tűzü kövekkel. E gyönyörű ékszerek választékosságával vetekszik olcsóságuk.

— **Ritka alkalom** nyílik t. olvasóinknak uri- és női-divat czikkék jutányos áron beszerzésére, azért ajánljuk *Raab Gábor* üzletét a „hajó-szálloda épületében, hol a legdivatosabb férfi ingek sokféle választékban, nyakkendők külön-

féle színben, harisnyák urak, nők és gyermekek részére, mind divatos színben esőernyők csinos és könnyed kivitelben, keztük, csipkék, szalagok, valamint mindennemű sportczikk a legolcsóbb árért kaphatók.

— **Olvasóink szives figyelmébe** ajánljuk mai lapunkban *Schmitz Soma* férfi és gyermek-ruha kereskedő raktárát, mely dus választékával és bámulatos olcsó áraival a legnagyobb igényeket is kielégítheti, miután a tulajdonos árucikkeit csakis az első forrásból oly nagy mennyiségben szerzi be, hogy árai a vevőt valósággal bámulatba ejtik.

— **A n. é. közönség** szives figyelmét felhívjuk *Thury Dénes* b.-vörösmarthyi gyógyszerész mai hirdetésére.

— **Fontos közlemény.** A nehezen emészhető ételek mértéktelen élvezése sokszor többféle gyomorbetegség következménye, melyek először böfögést, hányást stb. stb. idéznek elő. Ezen betegségek ellen biztos hatással van a *Dr. Roza-féle életbalsam* *Fragner B.* gyógyszer-tárából, Prágában 205. III. Kapható minden gyógyszer-tárban.

A mohácsi csata 1898-ban.

— A „Pécsi Napló” saját kiküldött tudósítójától. —

III. Fejezet.

A török had.

A vármegye egy milliós kölesönével kiépített utakon nagy könnyűséggel vonultak a török hadak Mohács alá. *Szulejmán* már utközben elhatározta, hogy *Kovácsfy Kálmán*nak, az államépítészeti hivatal főnökének aranybetűkkel írott diszoklevelet küld, melyben legmagasabb elismerését fejezi ki s köszönetet mondva neki a jó utakért, kinevezte 3 lófarkas hűzti pasának. Az egész utvonalon kint voltak az utkaparók s gondosan egyengették az utakat. A szultánnak nagyon tetszett a példás rend s kérdést intézett *Bali* béghez, vajjon miért írják a magyar lapok minduntalan, hogy Magyarországon ázsiai állapotok vannak, hiszen ő semmi olyant nem tapasztalt, ami Ázsiára emlékeztetne. A kérdés *Bali* bég előtt is problema lévén, *Ahmed basa* azt indítványozta, hogy a szultán hívassa magához *Pécsi Lajos* gyaur irástudót, az szokott problémák fejtegetésével foglalkozni, az majd megfejtje a rejtélyt.

Herczeg-Mároknál nagy csapat sokáczt várt az érkező törökre. A plebánost, tanítót, jegyzőt, községi bírót és elöljárókat megkötözve hurezolták a szultán elé s arra kérték, hogy huzassa őket karóba. A szultán nem tudta elképzelni, hogy mit jelentsen ez. A Dályokról, Izsépről s Darázsról összesereglett sokácztokat kihallgatta és jegyzőkönyvet vettetett föl. A sokácztok mindegyre azt hangoztatták, hogy ők valamennyien *szoczialisták*, széles peremű kalapot viselnek és vörös szalagot s a papjuk, tanítójuk, bírójuk, elöljáróságuk nem akar vörös szalagot hordani; föl kell őket akasztani. *Szulejmán* most hallotta először a „szoczialista” szót; halavány fogalma se volt róla, hogy mit jelenthet. Sorra kérdezte valamennyi sokáczt szoczialistát, hogy voltaképen mi az a szoczialista? Hiába volt a kérdés, senki se tudott neki fölvilágosítást adni. Végre az egyik azt mondta, hogy „a magadét tartsd meg, a másét vidd el” ez elvben rejlik a szoczializmus magyarázata; ők *Frigyes* főherceg földjét akarják maguk közt fölosztani. Az urakat akarják agyonverni; rombolni, rabolni akarnak az egyenlőség és egyenlő vagyon fölosztás szent nevé-

ben. Ennyi az egész. Ebből áll ki a szoczializmus. Nagyra nyíltak a törökök szeméi s fölkiáltott *Szulejmán*: „Hiszen akkor mi is szoczialisták vagyunk! Rögtön kezet csaptak s a sokácztokat, a kik kiegyenesített kaszákkal, vasvillákkal, fészéssel s félig mezitelen nejeikkel s lányaikkal voltak fölfegyverezve, beosztották a török táborba; a papot, tanítót, bírót s elöljárókat pedig rablánczra fűzve hurezolták magukkal. E szerént *amazonok* is vettek részt a mohácsi csatában, a miről azonban egyik történetírónk sem emlékezett meg.

Dályokon és Udvaron át a török-dombhoz értek *Szulejmán* hadai; itt *Horváth Gyula* maissi körjegyző *Zacheriin* mentes svábokból álló küldöttséggel jelent meg s szalámit és olajat rakott a szultán lábai elé s mikor a szultán kérdést intézett hozzá, hogy mit akar ezzel; a hódoló nótárius azt felelte, hogy a szalámi és az olaj a „szálem-álejkum” török üdvözlés képletes kifejezéséül kíván szolgálni. *Szulejmán* és táborkara óriásit prüszszentett erre, a mi a töröknél nevést jelent. A nótárius erősen hajlongva kedves egészségükre kívánta a prüszszentést. Tudvalevőleg a török, széles e világerért meg nem eszi a sertéshust; a szalámit se szeletelték föl, mert megérezték, hogy sertéshusból készült. Vissza nem adták. A szultán megtartotta magának s valahányszor haditanácsot ültet, magával vitte a szalámit s ha valamelyik general-stäbler bolondot mondott, a nyaka közé vágott vele.

A nótárius hódolatának fogadása után a török-dombról *Lancsuk* felé nézve gyönyörködött a szultán a nagy sikrásban s észre vevén *II. Lajos* táborát, elhatárta, hogg *Sátoristván* sátrat veret s a török-csomb és *Lajmár* között félhold alakban fölállítja hadait. *Kápolnai* tagadja, hogy félhold alakban állította föl a szultán a török csapatokat, *Német Béla* történészünk azonban a csatatéren talált török zászlóval napnál világosabban bizonyítja be, hogy félhold alakú volt a török had állása, mert ha nem ilyen lett volna, nem lehetne megfejtteni, hogy honnét vették a törökök a zászló végén lévő s diszül szolgáló félholdhoz a mintát? Ez argumentum ellen *Kápolnai* mit se tudott ez ideig fölhozni; el kell tehát fogadnunk *Német Béla* állítását.

A mint a szultán sátrát fölállították, *Szulejmán* „szultán-kávét” és „szultán-czigarettát” rendelt s mi közben szürcsölgeté a feketét, egy darázs sokacz gájdájára az *amazonok* kólót jártak. „Fölséges kép! Miért nincs itt egy fotografus! Kialtja el magát a hatalmas ur. Ebben a pillanatban elő ugrik egy emberke a sátorban lévő nagy kofferek egyikéből, jelentvén, hogy ő észéki fotografus, aki megvesztegetve a szolgákat, a szultán egyik kofferjába rejtőzött s *Eszékről* az utat a kofferben tette meg, hogy a török táborba, a szultán közvetlen közlébe jutva alkalmas pillanatban pillanatnyi fölvételeket eszközölhessen. A szultán megörült a fotografusnak, és mielőtt megrendelést tett, megkérdezte, hogy mennyibe kerül egy föl vétel. Az élelmes ember versben válaszolt, azt mondván, hogy „Nincsen annak szabott ára, ki a hogyan honorálja!” Megjegyezzük, hogy e klasszikus poétai gyöngyszem nem eredeti fényképész-termék, mert ezt *Hazafi Veray János* műveinek árusítása alkalmával szokta rögtönözni. A szultán gazdagon megfizethette volna a fotografust, de a fotografus pénzt vonakodott elfogadni. Aranyat, drágakövet, telivér arab mént, bajos hurit ajánlott föl neki; de a fotografus egyikre se mondott igent.